

Prvi slovenski dnevnik v
Zjednjeneh državah.
Izhaja vsak dan izvzemši
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Štev. 119.

NEW YORK, v soboto, 26. septembra, 1903.

Leto X.

Reforme.

Porta je imenovala mešano komisijo.

Turško-bolgarske obravnave brezpomembne. — Na bojnem polju.

Sofija, 25. sept. Bolgarska vlada dobitva še vedno in neprestano poročila o turški krvoljnosti v monastirskem viljetu, katera so istotaka, kakoršna so bila ona spločeta.

Generalni štab vstašev v monastirskem viljetu je izdal obširno poročilo o dogodkih v kosturskej pokrajini v času med 2. avg. in 12. sept. Turki so vpepelili vse polno hiš in vsmrtili 572 vaščanov. V poročilu je citati imena, starost in način smrti, imenovanih žrtv. Poročilo nikakor ni preizbrano, temveč po zatrdilu verodostojnih osobnosti, povsem resnico.

Vstaši so zasedli mesto Melnik, 65 milj daleč od Soluna. Resni boji se vrše blizu Nevrokopa, dočim se iz Burgasa brzjavljata, da je tjašnj pribežalo na tisoče begunov.

Iz Skopja se poroča, da je odšlo pet bataljonov turških vojakov iz Sofije v Morocovo, od kjer nameravajo vstaši napasti Prilep. Trije nadaljni bataljoni so odšli v Newsko, kjer so se pojavile štiri vstaške čete.

Turški vojaki so v Klišuri vješli 50 žensk, katerih ni mogče dobiti nazaj, ker vojaki nečejo biti več pokorni svojim čestnikom.

Iz Küstendila se brzjavljata, da je bilo v boju pri Kočani dne 18. sept. vsmrtenih 600 Turkov. Turki so imeli 7000 mož. Po boju so vojaki v jezi opnili in požgali več bolgarskih vasi.

Solun, 25. sept. Iz Nevske je došlo semkaj 25 rodbin, ktere so ostavile svoje domovje radi bojazni pred Turkami.

V Velesu (27 milj daleč od Skopja) so našli mino, ktera je vodila iz neke bolgarske hiše naravnost pod tamošnjo džamijo. Več Bolgarov so zaprli.

Carigrad, 26. sept. Porta želi, da bi ameriško brodovje ostavilo luko Bejrut, da zamore potrebu rešiti ameriško-turška vprašanja. Splošno so trdi, da Američani še ne bodo ostavili imenovanem mesto. Včeraj se je posvetoval ameriški poslanik z ministrom inostranih del, Tewfik pašo.

Carigrad, 26. sept. V uradnih krogih trdijo, da položaj na Balkanu ni več tako nevaren, kakor je bil dosečen.

Sofija, 26. sept. Tukaj krožijo senzacijonelne vesti, vsled katerih je prislušala Bolgrija porti ultimatum, kar je najmanj, kar se od nje zahteva.

Oriskanskemu junaku.

Spomenik generalu Herkimerju.

Albany, N. Y., 25. sept. Bronasta soha generala Nikolaja Herkimerja, junaka mesta Oriskany, kero je bivši senator Warner Miller podaril mestnu Herkimer, N. Y., bode vredna bojevnika za svobodo iz Mohawške doline.

Soha bode v nadnaravnej velikosti. Spomenik je izdelal Burr Miller, sin Warner Millerja, česar dela so bila že v Pa. izu razstavljeni in polhvaljeni. Model spomenika je izdelal pred dvema leti. Vlitrje sohe bode veljalo \$5000, podstava pa \$1800. Slednjo je kupilo društvo "črk ameriške revolucije."

Zarotnika zaprli.

Radi vstaje proti Z jed. državam.

Manila, 26. sept. Tukaj so zaprli Filipince, imenom Kalbaza, predsednika stranke nacionalistov. On je namreč obtožen, da je tudi on vodja protiameriške organizacije "Union Obrero", in da je provzročil vstajo na severnem Luzonu, kjer v novejšem času zopet traja guerilna vojskovanje proti mirnim prebivalcem.

Domačini so usmrtili dva vojaka beguna na begu na otoku Malagi. —

Comstok v Chicagu.

Sveti Anton je dal necega prodajalca smodk zapreti.

Chicago, Ill., 26. sept. Včeraj je obiskal naše mesto Anthony Comstock, profesionalni varuh čistosti. On je prišel, videl in — dal zapreti prodajalca smodk Chas. S. Wrighta radi škodovanja javne morale. Pri imenovanem trgovcu so namreč našli vse polno delikatnih slik. Svetemu Antonu sta pri zbirjanju golote pomagala dva poštna inšpektorji. —

Wright je priznal, da je že na tisočtach knjig prodal, radi česar so ga pridržali v zaporu. Strašni Anton je na to odpotoval dalje proti zapadu

Beda na Filipinih.

Manila, 25. sept. Vlada je sklenila graditi kanal, kteri bode vodil od jezera Taal do morja, in kteri bode veljal \$200,000, ktero sveto bodo vzel iz po kongresu dovoljeno podporne svote. Na ta način dobila bode pokrajina Batangas direktno zvezo z morem.

Governer Taft je dobil ravnokar nadaljnja poročila o bedi, ktera vlada med domačini v pokrajinh Batangas, Negros, Tayabas in Cebu, radi slabe letine in kobilice. Vlada deli ljudstvu v imenovanih pokrajinah rizi, kterega bode razdelila za \$350,000.

Danes so obtožili Dominador Gomeza, bivšega španskega častnika, kteri je sedaj glavar organizacije Union Obrero, ktera je provzročila nemire v pokrajini Rizal, Bulacan, Laguna in Cavite.

Vojno sodišče je ravnokar obsodilo poročnika S. Eskridge ob 27. polka v tremesečno ječo in denarno kazeno v znesku \$75, ker je ostavil službo brez dopusta.

V grobu.

Washington, D. C., 25. sept. Na tukajšnjem pokopališču so včeraj pokopali 31 vojaških trupel, kteri so poslali semkaj iz Filipinov s parničkom "Kilpatrickom". Slavnosti se je vdeležil 2. polk konjice s konjiško godbo.

Zdravnik umrl pri operaciji.
Emoria, Kans., 26. sept. Dr. Ch. Gardiner, znani in čislani zdravnik zapada, je tukaj v hisi necega bolnika, kterega je operiral, pri operacijski umrl. Zadela ga je srčna hiba.

Dr. Gardiner je operacijo sam izvršil in je potem skušal vstaviti krije, kjer je naenkrat postal bleb in se zgrudil mrtev na tla. Bolnik je skoraj izkrvavel predno ga je drugi zdravnik obiskal, grob Tom Wildey, vstanovitelja tukajšnjega odseka prostozidarjev.

"GLAS NARODA"

prodaja po 1 cent številko:

V Clevelandu, Ohio, 1778 St. Clair Street.

V Johnstown, Pa., Frank Gabrena, 521 Power St.

Ako želi kdo rojakov list prodajati, naj se oglaši pri upravnosti.

Smrt v plamenu.

Hotel Brunswick v Rochesteru, N. H., zgorel.

Rochester, N. H., 26. sept. Včeraj je tukaj zgorel hotel Brunswick na Hansom St. V plamenu sta našli smrt dve osobi, namreč mlad zakonski par. Več drugih ljudi, kteri se radi dima in plamena niso zamogli rešiti po stopnjach, morali so poskakati skozi okna na ulice.

Goreti je pričelo ob 1. uri zjutraj v kuhinji, od kjer se je požar takoj hitro razširjal, da je bilo že vse poslopje v plamenu, predno so prisli gasilci na lice mesta. Harwood in njegova soprga sta se v dimu zadušila. Stanovala sta v drugem nadstropju, toda iskajoč izhoda, sta se v dimu zadušila. Brata McHugh, sta iz družega nadstropja skočila na streho sosednjega poslopnega, od kjer sta pada na električne žice poulične železnice.

Goreti je pričelo ob 1. uri zjutraj v kuhinji, od kjer se je požar takoj hitro razširjal, da je bilo že vse poslopje v plamenu, predno so prisli gasilci na lice mesta. Harwood in njegova soprga sta se v dimu zadušila. Stanovala sta v drugem nadstropju, toda iskajoč izhoda, sta se v dimu zadušila. Brata McHugh, sta iz družega nadstropja skočila na streho sosednjega poslopnega, od kjer sta pada na električne žice poulične železnice.

Hotel je bil 45 osob, ktere so se le s skrajnim naporom rešile. Škoda znaša \$14,000.

Prijeti goljuši.

Chicaška policija prijela dva zvita goljufa.

Chicago, Ill., 25. sept. Tukaj so zaprli Filipince, imenom Kalbaza, predsednika stranke nacionalistov. On je namreč obtožen, da je tudi on vodja protiameriške organizacije "Union Obrero", in da je provzročil vstajo na severnem Luzonu, kjer v novejšem času zopet traja guerilna vojskovanje proti mirnim prebivalcem. Domačini so usmrtili dva vojaka beguna na begu na otoku Malagi.

Comstok v Chicagu.

Sveti Anton je dal necega prodajalca smodk zapreti.

Chicago, Ill., 26. sept. Včeraj je obiskal naše mesto Anthony Comstock, profesionalni varuh čistosti. On je prišel, videl in — dal zapreti prodajalca smodk Chas. S. Wrighta radi škodovanja javne morale. Pri imenovanem trgovcu so namreč našli vse polno delikatnih slik. Svetemu Antonu sta pri zbirjanju golote pomagala dva poštna inšpektorji. —

Wright je priznal, da je že na tisočtach knjig prodal, radi česar so ga pridržali v zaporu. Strašni Anton je na to odpotoval dalje proti zapadu.

Bigamist zginol z \$10,000.

Newyorški detektivi isčejo v športnih krogih dobro znanega Johna B. Bowery, umrl je v minolej noči neki kacib 60 let star mož. Natakar August Simpa trdi, da je načel moža kamalo po polnoči v zadnjem sobi gestilne mrtvega. Neki Tom Gallagher je pa policiji naznani, da se je posnetnik gostilne z nekim takim možem pretepal, radi česar so Kellyja zaprli.

Načel je bilo potrebna začorna povelja, kjer prvo je izdanamo radi bigamije in drugo radi tativne v znesku \$10,000, ktero sveto je odnesel soprog. —

Misteriozna smrt.

V John Kellyjevej gostilni št. 10. Bowery, umrl je v minolej noči neki kacib 60 let star mož. Natakar August Simpa trdi, da je načel moža kamalo po polnoči v zadnjem sobi gestilne mrtvega. Neki Tom Gallagher je pa policiji naznani, da se je posnetnik gostilne z nekim takim možem pretepal, radi česar so Kellyja zaprli.

Načel je bilo potrebna začorna povelja, kjer prvo je izdanamo radi bigamije in drugo radi tativne v znesku \$10,000, ktero sveto je odnesel soprog. —

Brutalen mornar.

Washington, 25. sept. Oddelek vojne mornarice dobil je danes poročilo, da je načel mornar R. Nicholson v Chihi na Kitajskem napadel tamoznjega nemškega konzula. Nicholson kjer je bil takrat pijan, je bil radi tega kaznovan in za pet stopinj degradiran. Podadimir načela iztočnjeazjskega brodovja se je proti obodi pritožil, česar je kaznen pretekel.

Uvoz in ozemskih skabov.

Washington, 25. sept. Generalni naselniški komisar namerava sodno nastopiti proti poslovodjem American Textile Works v Pawtucket, R. I. Imenovani tovarnarji namreč uvažajo inozemske delavce v Zjed. države, da z njimi popolnijo mesta domačih štrajkuječih delavcev, kar je po zakonu nedopustno. Naselniški komisar govoril tudi o uporu od strani tovarnarjev proti naselniškim uradnikom, ktere so tovarnarji skupali tudi podkupiti. Mr. Sergeant naznani, da ima v rokah dovolj dokazov. Na ta način so tovarnarji dovedli v Ameriko tri delavce, ktere so arirali in dovedli na Ellis Island dasiravno so se pritožili.

Nove naselbine.

Washington, 25. sept. Komisar Richardson od generalnega urada za zemljišča, je dočelil, da bodo dne 10. novembra odprli 750,000 oral veliko zemljišč rezervacije Chippewa Indianec v državi Minnesota za naseljevanje. Imenovano zemljišče so nedavno ločili od gozdov rezervacije.

Trgovinska pogodba s Kitajsko.

Washington, 25. sept. Načel poslavnic Conger poroča iz Pekinga, da bode Kitajska vlada dne 8. okt. sklenila s Zjed. državami trgovinsko pogodbo, kjer bodo pa še objavili v decembru, ko jo bodo dostavili se.

Dnar ali življenje.

Gospod Henderson iz Riverside je sklenil vse špekulacije opustiti in samo za svoje zdravje skrbeti. Zakaj?

Bogati mož je neumorno delal in srečno špekuliral, mnogo denarja zaslužil, končno pa vendar prišel do zposobljanja, ko je težko obolen, da ni denar najboljše na svetu in se odločil žrtvovati denar in varovati si življenje. Navadno vsaki človek, kateri ima mnogovrstne posle, zanesljiva glavno roč — samega sebe.

Nikdar se ni pa treba batiti človeku, kjer piše redno Trinerjevo zdravilno gorenje vino, da bodo njegovi organi oslabeni, ker to vino čisti in obnavlja krije kontrolira celo prebavo, ozivi živec, ojači mišice, sploh vzdržuje zdravega.

Pijske toraj to vino, pa se Vam ni treba batiti ne za denar ne za življenje, ker oboje ostane v polnem — samo pazite, da Vas kdo ne goljufa in mesto Trinerjevega vina kako žlobodno posli. Dobi se v lekarnah, dobrej gostilnah in pri izdelovalcu, Jos. Triner, 799 So Ashland Ave., Chicago Ill., Pilsen Sta.

The first Slovenic Daily in the United States.

Issued every day except Sundays and Holidays.

Vkra del konja in voz.

Policija je arretirala 25letnega Antona Swinta, 1035 Flushing Ave., Brooklyn Borough, ker je vkra del konja in voz.

Brooklyn Borough, ker je vkra del konja in voz.

Portland, Oregon, 25. sept. Včeraj je arretirala 25letnega Antona Swinta, 1035 Flushing Ave., Brooklyn Borough, ker je vkra del konja in voz.

Brooklyn Borough, ker je vkra del konja in voz.

Portland, Oregon, 25. sept. Včeraj je arretirala 25letnega Antona Swinta, 1035 Flushing Ave., Brooklyn Borough, ker je vkra del konja in voz.

Brooklyn Borough, ker je vkra del konja in voz.

Portland, Oregon, 25. sept. Včeraj je arretirala 25letnega Antona Swinta, 1035 Flushing Ave., Brooklyn Borough, ker je vkra del konja in voz.

Brooklyn Borough, ker je vkra del konja in voz.

Portland, Oregon, 25. sept. Včeraj je arretirala 25letnega Antona Swinta, 1035 Flushing Ave., Brooklyn Borough

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HABJAN, P. O. Box 303, Ely, Minn.
 Podpredsednik: JOHN KERZENIK, P. O. Box 138, Federal, Pa.
 I. tajnik: JOSIP AGNIČ, P. O. Box 266, Ely, Minn.
 II. tajnik: ANTON GERZIN, 2137 Log St., Calumet, Mich.
 Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NAJDZORNIKI:

JOSIP PERKO, 1795 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
 IVAN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
 IVAN PRIMOŽIČ, P. O. Box 114, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR.

MIHAEL KLOBUČAR, 115 7th St., Calumet, Mich.
 JAKOB ZABUKOVEC, 5102 Butler St., Pittsburgh, Pa.
 JURIJ BROŽIČ, Ely, Minn.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na I. tajnika: Josip Agnič, P. O. Box 266, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Denarne pošiljatve naj se pošljajo blagajniku Ivan Govže, P. O. Box 105, Ely, Minn. in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

PRISTOPILI:

K društvu Marija Pomagaj štev. 6 v Lorain, Ohio, Josip Fert rojen 1863, Ivan Slajner 1881, Ivan Lampe 1873. Društvo šteje 21 udov.

K društvu sv. Alojzija štev. 43 v East Helena, Mont., Anton Ogo lin 1877. Društvo šteje 18 udov.

K društvu sv. Barbare štev. 4 v Federal, Pa., Anton Demšar 1859, Lovreno Dolinar 1882. Društvo šteje 47 udov.

PRESTOPILI:

Od društva sv. Alojzija štev. 18 v Rock Springs, Wyo., k društvu sv. Barbare štev. 4 v Federal, Pa., Ljudovit Dobrida.

ODSTOPILI:

Od društva sv. Mihaela Arhangelja štev. 40 v Claridge, Pa., Fran Leskovec. Društvo šteje 33 udov.

SUSPENDIRANI:

Od društva sv. Barbare štev. 4 v Federal, Pa., Jakob Raztrešen. Od društva sv. Alojzija štev. 19 v Lorain, Ohio, Peter Millek. Od društva sv. Jožefa štev. 21 v Elyria, Colo., Josip Coman, Josip Sveti, Josip Zober, Josip Zaverl, Ivan Turk.

ČRTANI:

Od društva sv. Alojzija št. 19 v Lorain, Ohio, Anton Bombač II. Društvo šteje 28 udov.

Od društva sv. Petre in Pavla v Dunlo, Pa., Anton Homove. Društvo šteje 14 udov.

Od društva sv. Jožefa štev. 21 v Elyria, Colo., Anton Skerbec. Društvo šteje 42 udov.

Josip Agnič, I. tajnik.

Drobnosti.

Izseljevanje. V Ameriko se je odpeljalo dne 9. sept. z južnega kolodvora v Ljubljani 15 Kranjec. — Na Westfalsku se je odpeljalo 50 Notranjcev. — Dne 11. sept. se je v Ameriko odpeljalo 15 Hrvatov. — Na Westfalsku se je odpeljalo 107 Macedoncev.

Dekle z 2 metra in 52 cm dolgi mlin lasni živi v Vodicah na Kranjskem. Ime ji je Katarina Homer ter je star 35 let. Tako poroča "Interessante Blatt", ki prinaša slike dotične zanimive ženske.

Most pri Brežicah je pal v Savo. Odkar so dobili Nemci okr. zastop v roke, ni več čuti besedice o mustu čez Savo, dasi so z nemško resnobo obetali, v najkrajši dobi most zgraditi, ako dobe okr. zastop v svojo oblast. Toda pustolovski brezki Nemškutarji love nove za "Deutsch. Heim" po svetu, most pa, ki je za okraj vitalnega pomena — pustili so v Savo pasti.

Jabolčnika se bode letos po deželi, zlasti na Dolenjskem, precej naprešalo; tudi mnogo žganja (hruševca) se bo našagalo.

Škorpijon je pičil Mario Kušarjevo, 65letno kajžarico iz Marv pri Kranju, in sicer v levo nogo, ki ji je tako zatekla, da so jo morali prepeljati v deželno bolnico.

Nova most čez Krko prične se delati med Stražo in Vavtovasjo, namesto sedanjega lesenega. Most bo iz železne konstrukcije na kamnitih oporah.

Železnica Grobelno-Slatina-Rogatec. Dne 5. sept. ob petih zvezcer je prišel prvi tovorni vlak v Šmarje. Ljubljano ga je z veseljem pričakovalo. Gostilničar Jagodič je prinesel strojvodju in spremjemljeno okrepčevanje v steklenicah. Kmalom potem je prišel tudi drugi vlak. Obso so združili in se odpeljali na Podplat. Tu je pamilnom s parnim mlinom, ki drobi veliko kamenje. Od tod se bode razvajal pesek in drobno kamenje na vse strani. Koncem oktobra bude železna proga dogovrljena in sposobna za promet.

Zivinski očim. 41letni Matvej Radič iz Št. Janža pri Marenbergu je bil zaradi zločina po §§ 127 in 132 storjenih nad svojo pastorko skode napravila. Zrelo ajdo je močno otrešla.

Iz pred sodišča. Kazenske razprave pri ljubljanskem deželnem sodišču. Franc Gregorin, delavec in Andrej Marenka, kajžar, oba iz Una-najih Gorie, sta v tatrinski družbi vzela

Nesreča. Jakob Draksler, 51 let stari tesar iz Bizovika, je dne 11. sept. popoldne padel na stavbišču kranjske stavbne družbe z neke lestve, si prebil na glavi žilo in poškodoval desno ramo tako, da so ga morali prepeljati v dež. bolnico.

Moža hotela umoriti. Pred mariborskimi porotniki je bila te dni 38letna Antonija Höglb iz Golabuče pri Slov. Gradeu, obožena, da je poskušala svojega moža zavratno usmrtil, ker jo je prepel zaradi njenje zakonske nezvestobe. Prvič ga je zvabila v gozd ter mu dala neki prasek, češ, da je zdravil za slab želodec. Ko je začel mož bljaviti, je zbežala. Mož se je napisl vode iz Drave ter strup izbljuval. Žena se je znala zvečer opraviti, češ, da je tudi sama zavila prasek. Njegov želodec se le privadol še ni. Drugi dan ga je zvabila k dravskemu prevozu, mu rekla, naj odtrga desko pri mostiču, ker se pod njim sveti denar. Med tem, ko je lahkoverni mož trgal desko, ga je žena z obema rokama sunila v Dravo. Vendar se je mož rešil, a žena je zopet zbežala. Svojo zločinsko namero je priznala ter bila obsojena v 10letno ječo.

Terana bo letos malo. Velika suša je vzrok, da je grozje posebno po istri jako velo.

Jesenice v nevarnosti. — Ravnino nad trgom Jesenice na strmi Mireci kopljajo kamen za obokavanje predora. Pred nekaj dnevi pa se odtrga pri kopanju velikanska skala in drvi po rebri. K sreči je ostala na proggi električne železnice, ki prevaja na Hrušico kamene, tako, da je bil vstavljen ves ta promet. Podjetništvo naj pri kopanju bolj paziti, da se ne bodo jesenčanje strašili po nepotrebniem.

Smet pod vozom. V Trstu je na Corsu 60 let starata kmetica Karolina Grgić iz Brji pri Sežani tako nesrečno prišla pod voz, da so ji konji prebili črepino in da je v bolnici umrla.

Ubit od zamoreca. V Trstu je v kavarni "Aurora" službenec zamorec Izmail Mohamed ubil 32letnega krošnjarja Hugo Lachnerja, ki je zamorec posal v mu prekinjal matere. Ko so Izmaili sporočili Lachnerjevo smrt, začel je isti glasno žekati in obžaloval svoja uboga otroka, ki ostanata brez reditelja, dokler bo on v ječi.

Hrvatske novice. Dekla knjigovec Vekoslava Jazbeca je zginila, doma pa pustila listek, v katerem naznana svoji gospodinji, da se hoče usmrtiti. — Na obletnico smrti pokojne cesarice Elizabete nasiliti so čoveljubi brezplačno sto revežev v ljudske kuhinje v Zagrebu. — Društvo umetnosti v Zagrebu se je odločilo prirediti v izložbenem paviljonu javno predavanje in tolmačenje slik po vsebin in tehniki. — 10. sept. zjutraj ob 5. uri je začel goreti paromlin Jakoba Engla v Vinkovcih in je do tal pogorel. Paromlin je bil zavarovan za 85,000 K. — Te dni se mudri v Zagrebu mali 22-letni Finec, ki je komaj 58 cm visok in 3½ kg. težak. Govori štiri jezike, finski, ruski, angleški in francosko in se kaže vsak dan od 10. ure dopoldne do 9. ure zvečer. — V vasi Dešečen je nastal vsled neprevidnosti neke žene ogenj, ki je upelnil 6 hiš z vsemi gospodarskimi poslopiji. Škoda je velika. — Kaž usposobnostni skušnjani na zagrebski pripravnici se je prijavil 116 kandidatov in kandidatov; 95 jih je bilo aprobiranih. — Dne 6. sept. se je uradništvo sremskega komitateta v Vukovaru poslovilo do sodišča podžupana dr. Unkelhäusserja in se predstavilo njegovemu nasledniku dr. Suboticu. — Umrle je v Ogulinu ravnatelj ondotne hranilnice, Roman Rittig. — Slavnostna proslava tridesetletnega prostovoljnega požarnarjev na Reki se je vrnila 8. sept. — Na Reki se je vstrelil 9. sept. 37letni nadzornik jetnišnice Ivan Szalay. Zapustil je vdovo in pet nedorašlih otrok. — Udoval Jela Ilić v Stanovih, okraj Brčka, je porodila nezakonsko dete, ga pustila od gladnih umretni in ga vrgla v potok, kjer so ga našli pastirji. — V Suholpolju, okraj Maglaj, pa je porodila neka 22letna mohamedanka nezakonsko dete in ga vrgla takoj po porodu v reko Sprečo. — Gorelo je 8. sept. v neki trgovini, v ulici del Molo na Reki. Začgal sta dva dečka po neprevidnosti špirit in dobila pri tem tako hude opeklbine, da je eden že umrl, dočim so drugega rešili. — K demonstracijam dne 18. avg. M. Trivanovič, ki je baje psoval stražo in povlekel konja dr. Güntherja za uzdo da se je splašil v vrgel jezdca razsebe, je bil obsojen na 6 mesecev zjede. — Nadškof Stadler je objavljal, da bo preskrbel sto obubožnih rodbin hrano deset mesecev na svoje stroške. — Prince Ludvik Windischgrätz je prišel 8. sept. v Zagreb in odpovedal drugi dan v Budimpešto. — List "Hrvatsko pravo" od 9. sept. je kr. drž. pravdinštvo zaplenilo — Skupščina zaveze dalmatinskih učiteljev se je vrnila 7. sept. v Spiletu. — Slavni hrvatski slikar Bukovac se bo zopet nastanil v Zagreb.

Kaj sultani potruju. Sultan neki izda na leto. — kakor piše Neškovič list — 6 milijonov funkov šterlingov — to je 144 milijonov kron. Polovico teh milijonov potrosi samo za garderobo. 24 milijonov kron ali pa se več zmeče za darove, ostalo pa za svojo mizo. Čuditi se moramo, kako more en sam človek v jednem letu toliko potrebovati. Pa komisli moramo, da živi v sultanovi palači nad 1500 ljudij, ki na sultanova civilno listino razkošno žive ter se razkošno oblačijo.

Saksinski prestolonaslednik se zopet oženi. Kakor se poroča z drazdansko dvorom, prigovarja kralj Jurij svojemu sinu Frideriku Avgustu, naj se zopet oženi, ker ne gre, da bi ostala dežela enkrat brez kraljice. Prestolonaslednika pa baje se vedno vlecé tolika ljubav k ločni ženi, princezini Lujiziji, da se je dosedaj upiral očetovej želji. Splošno se misli, da sili kralj k ženitvi le zato, da bi se po njegovi smrti ne vrnila princezinja Lujiza v Draždane, kar želi večina prebivalstva.

Razne male novice — V Endredu pri Požunu je zgorelo 75 hiš. Zgoreli so tudi 4 otroci in dve ženi. V Bielicu je zgorela tovarna za odeje in sukno. Škoda znaša 300,000 K. — Pomanjkanje vode v Istri je toliko, da morajo kmetovalci poklati živino, ker je ne morejo napajati.

Stanje hranilnih ulog:

17 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
okroglo 520.000 kron.MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA
na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne uloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dovoludne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od uložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila ulagateljem.

Za varnost ulog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost ulog popolna, svedoči zlasti to, da ulagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne uloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Iz Zjedinjenih držav posreduje pošiljatve ali uloge g. FRANK SAKSER,
109 Greenwich Street, New York.

KJE JE?

Matija Sodja, doma iz Bore pri Kariovcu na Hrvatskem; v Ameriko je prišel dne 27. aprila 1902 in sicer v Crested Butte, Colo. Kdor ve za njegov naslov naj ga blagovoli na znameni: Marcus Soda, Crested Butte, Colo., ali pa "Glas Narodu".

Svojik svojim!

Josip Gorisek,

5136 Rybby St., Pittsburgh, Pa.,
zastopnik "Glas Naroda".

Pošljam DENAR v Evropo po dnevni kurzu, hitro; prekrivam prevozne karte za vse porebodne črte. V zvezi sem z g. F. r. Saksom v New Yorku.

Zastopnik tyrkse Jos. Triner, Chicago, Ill., ter imam zdravilno gremko vino vedno v zalogi.

Nižje opisani naznani bratom Slovencem in Hrvatom, da sem se preselil iz East Helena, Mont., v Aldridge, Mont., in tu odpril novo urejeni

saloon,

v katerem točim vedno SVEŽE PI-
VO, DOBRO KALIFORNSKO VI-
NO, IZRVENSTEN WHISKEY in
prodajam FINE SMODKE.

S spoštovanjem

MARTIN RAUH,
Aldridge, Mont., Park Co.

\$3 75

JE NAJBOLJA.
Kretanje parnikov.

V New York so dospeli:

St. Louis, 25. sept. iz Southamptona
Lucania, 25. sept. iz Liverpoola.
La Lorraine, 25. sept. iz Havre s 998
pot.

Dospeti imajo:

Main iz Bremena.
Noordam iz Rotterdam.
Moltke iz Hamburga.
La Champagne iz Havre.
Zeeland iz Antwerpena.
Kronprinz Wilhelm iz Bremena.
Friedrich der Grosse iz Bremena.
Rotterdam iz Rotterdam.

Odpeljuli so:

Kroonland 26. sept. v Antwerpen.
Lahn 26. sept. v Genovo.
Astoria 26. sept. v Glasgow.
Umbria 26. sept. v Liverpool.

Odpeljuli bodo:

Kaiser Wilhelm der Grosse 29. sept.
v Bremen.
Carpathia 29. sept. v Liverpool.
Teutonic 30. sept. v Liverpool.
Noordam 30. sept. v Rotterdam.
St. Louis 30. sept. v Southampton.
Barbarosa 1. okt. v Bremen.

Moltke 1. okt. v Hamburg.
La Lorraine 1. okt. v Havre.
Arabic 1. okt. v Liverpool.
Zeeland 3. okt. v Antwerpen.
Lu Champagne 2. okt. v Havre.
Pennsylvania 3. okt. v Hamburg.
Lucania

Pomladanski vetrovi.

Povest iz časov francoskih vojsk.

(Dalej.)

"Kaj naj pa bode, ljuba moja", nadaljuje Vinko, "če se bode vsak s takimi in jednakimi izgovori odtegoval svojemu poslu? Tuji se imajo mnogobrojno vojaško silo, vedno še drža oni naša mesta in vasi v svojih rokah. Veliko si bodo morali naši pizadevati, da jim izpolijo utrjena statisca; trda bo borba, a izid negotov." — V takih osodepolnih trenotkih pa marsikata na videz slabu podporo lahko zdatno pomore. Naš trud ne bude zastonj, če o pravem času podamo rešiteljem pri blagodejнем delu združeno roko. Ali naši ljudje vidijo le to, kar jih neposredne tišči. Uradne služabnike, osobito one, kateri davek pobirajo, črtijo in sovražijo iz cele duše; nad temi bi se radi znosili ter jih iz dežela zapodili; potem bode že vse dobro. Vendar pa sta bila naša prva dva governerja, maršala Marmon in Bertrand, poštenjaka vitežkega značaja in plemenitega sreca, ki sta si prizadevala, da bi narod s sedanjo osodo sprizaznila, da bi ga s pravijočnostjo in osobno ljubezni vostvo pribobil. A zraven sta bila tudi vojska in svojemu gospodu udana služabnica, ki sta točno izpoljuvala njegova povelja. To pa seveda ljudem ni ugajalo. Vso jezo in sovraštvo so naklonili tema možema in drugim uradnikom, češ, da oni ravnajo celo prost po svoji glavi brez kakega povelja, in da so oni zakrivili vse nešreco. Zato je treba ljudstvu voditi, da mu ukazuje in ga podučuje v vseh važnih stvarih v njegovo vrtoglavo obvaruje bednštih činov. Kdalu pa bode v našem okraju stal kot dobrohoten sovetnik na strani, aka ga tudi jaz v tem velevažnem času v nemar puščam? Posamezne neprijetje iz vasi zapoditi, to samo še nikakor ne zadostuje, treba je jedro boliosti udušiti ter na bojnem polju protiškočivo moč zatreći."

"Ali se pa tudi sunč zanašati na nje, da ostanejo možbeseda, da se v nevarnosti bojavljivo ne poskrijo tebe samega na cedilu ne puste?" poprašuje dalje žena, ktera je vse slučajnosti pretresovala, ki bi utegnile njenega moža.

"Stara in odločna naključnost Avstriji mi je našem narodu dovolj porok dobre volje in vstrajnega dela. Vez, ki nas je že davno družila k habsburškemu prestolu, je globoko ukoreninjen v naših srečah, in nobena zunanja sila je ne bude raztrgal. To je naša od pradedov čislana očevina, in to hočemo neoskrupljeno zapustiti svojim potomcem."

"Res je", pravi žena, "prirojena čutila se ne nadē hipoma zatreći. Zato moram priznati, da so mi sile zoperne oni prilizneni poetični proizvodi, s katerimi nekteri pisatelji proslavljajo pri vsemi prilici francoskega mogoteka; polni hlimbe v strahu in spoštanju pred njim koprne na vedenje navdušenost kažejo, ki je pa v resnicu nimajo. Tudi Vodnik v svoji "Ilijira oživljena" zelo laskavo govori o "dobrotinem vitezu".

"Toda Vodnik ne išče proslavljenja Napoleona", odgovori Vinko, "Njegova pesem je radosten, vsklik blagega, za srečo našega malega naroda gorečega srca, v ujeti nam podaja navdušeno izjavo svoje narodne zavesti, pozdravlja našega naroda probujenje v sladki nadji njegovega nadaljnega razvoja. Ljubzen do domovine — tako nekako je pisalo naše vladno glasilo "Telegrapher official" — veje iz vsake teh mihih vrstic, in sveti ogrej navdušenja oživlja celo pesem. Da, v resnicu blag, dobroden mož, zpled vsem rojakom! Trdno se nadeja, da bode v novejši dobi možno jezik dostojo gojiti in mu pod pokroviteljstvom Napoleonom dati primerno veljavo."

"Ali se pa to sme od sedanje vlade pričakovati?"

"Ni misli, da bi tuječi še dolgo gospodovali po naših krajih. Toda pod njihovim daljšim gospodstvom bi moral Vodnik kmalu uvideti, da je bil prazen njegov up, prazne njegove nade. Sreč bi krvavelo rahločutnemu možu, ko bi videl, da jezik še vedno ostane zanemarjen, nepoznan, da se mrza tujščina vriva našemu ljudstvu pri vseh javnih poslih. Saj se mora militi vsakemu rodoljubu, če vidi, da oni mili glasovi, s katerimi ma je mati v njegovi mladostni navdihovala čista, nesebična, najbljžja in najmočnejša čutila — materinsko ljubzen, da oni glasovi še vedno ostajajo nečislani od našincev, zaničevani od tujecev, in da ima le to, kar je tuje, veljavno. Le malo imamo takih veljakov, da bi iz čiste ljubzni do materinsčine darovali svoje imetje in svoj trud očevim na korist, da bi preiskovali zaklade in svojstva našega jezika, da bi se v njem urili in učili, v pisavi in gorovu ga likili in njegovo lepoto kazali svojim rojakom. Le mali jih je tudi, ttere bi ga nene slabosti in nezgode sobratov, katerim bi, da se segala njih beda in siročina, da bi nekoliko svojih močij posvetili narodu v občni blagor."

"Kdo bode pa tudi zahteval tolike požrtvovalnosti?" pristavi Ljudmila. "Mož mora misliti tudi nase in na svojo družino. Ne sme se toliko od njega zahtevati, in nespatmetno bi bilo, da bi svoje posestvo obrnol v prid svojim sosedom, da bi le za nje skrbel, svojo družino pa zanemarjal in v sili zapuščal. Glej, Vinko, tudi ti se ne spominjaš svoje žene, ampak dolgo časa že s kmeti dol in vasi kuje temne naklepe, kteri bodo tebe v nevarnost, a twoj soprog v obup spravili."

"Ali bi se pa jaz ne moral tudi pred teboj sramovati, ko bi se od samega strahu pred nevarnostjo ne moško odmikal zaupnim prošnjem nesrečnih ljudij? Ali bi me tudi ti ne zanicelava, ko bi o onem času, ko se bodo naši kmetje vzejemom borili za rešitev od tujega jarma, jaz sam bojavljivo po koton poselil?"

"Kaj pa dalje?" razvretna poprime žena besedilo. "Kaj bom počela sirota, kadar te ranjeno ali celo mrtvega primeso iz bojišča? Kje budem našla tolažbe, ako me ti jedini, v kterega sem stavila vso svojo srečo, zapustiš in v slepi domišljiji, da koristil narodu, v brezvšpšenem uporu končaš svoje življenje?"

Mirno je sedaj Vinko poslušal ugovore svoje žene. Toda misel na ono slučajnost, da bi ga nirtvega prinesli na njegov dom in ga položili v naročni žalosti obžalovanjo svojo in njegovo osodo obupno vila-roke, pretresula je njegovo dušo. Sreč se mu krč pri tej misli, in on zbere ves svoj pogum, da potolaži svojo ženo.

"Pomiri se Ljudmila! Bila si vedno umna in pogumna dekleka, ki si z gorkimi besedami hvalila vsako blago dejanje in vedno le želela srečo našemu narodu. Kako vesel, kako ponosen sem bil vedno na-te! Saj sem si bil svet, da bodeš tudi v tem oziru z mano vedno jednakih misilj. Upal sem, da bodes vse nesrečne nakične, ki bi utegnole nači zadeti, stanovitno prenašala, da ne bodes nikoli v stiski obupno ternala; tudi sedaj sem preverjen, da ne bodes nikoli milosrečno od mene želela nemotljega postopanja."

"Vselej sem te pazno in verno poslušala, kadar si sočitno govoril o običnih narodnih zadavah", govori Ljudmila, in glas se ji trese in jok jo posili. "S teboj sem delila žalost in ceselje, občudovala in opazovala sem z veseljem tvojo blago navdušenost. Ali prevrstvari, predrugači mi sreč, ki najvišje čisa srečo in blagor svojega moža! V strahu sem pričakovala vesti o izidu prvega nesrečnega spora, jokala sem, ko so mi jedinega brata prinesli domu, a radost se mi je tresla vsaka žila, ko sem zvedela, da se ti zdrav vračas iz bojišča."

Bridički mislj uvidana nagnec uboga žena svojo glavico, nasloni se na svojega ljubljence, na njegovih prsih skriva obraz, da uteši nepokojno srce. Saj je danes prvič okusila gremko življenja. Sočutno jo tolaži Vinko, gladi ji lice in jej popravlja lasce, ki so v neretu padli po čelu.

(Dalej prihodnjič.)

**Nad 30 let
se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVILJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične
nepričlike.
SAMO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.**

**J. Radmelich
priporoča Slovencem in Hrvatom
saloon,**

436 Watson Avenue, Butte, Mont.

**Vedno budem točil sveže pivo,
fina kaliforniška vina, vsake vrste
članje, prodajal izvrstne smodke
in ptuječem postregel s tečnimi je-
dili.**

**Za obilen posej se priporoča
J. RADMELICH,
436 Watson Avenue, Butte, Mont.**

NAZNANOLO.

**Podpisani naznajanjam rojakom
Slovencem in Hrvatom, da imam
voj lepo urejeni**

SALOON,
**498 Corner 4th & Bryant Street,
San Francisco, Cal.**

**Vedno točim sveže pivo, dobra
kalifornijska vina, vsakovrstni
whiskey ter brandy, fine smodke
itd. Preskrivali stanovanje in hrano
z najboljšo postrežbo.**

**Za obilen obisk se priporoča:
(31de) John Puhek.**

International Manufacturing Company

Box 948, New York City, N. Y.

Priporoča slavnim slovenskim, hrvatskim in ostalim slovenškim družtvam svojo bogato zalogu

cerkevih in društvenih zastav, društvenih znakov (Badges in regalije), gume, čepice in uniforme za slovenska društva. — Raznih društvenih pečatov iz gumija, vligatge železa (Seal Press), žepnih pečatov (Pocket Seal Press), gumas ih črk za samostojni tisk v skrinjicah; igralnih skrinjic, lajn, kitar, goseli, mandolin, harmonik, orgelje, ur (zlate srebrne in nikelnaste), uhanov, prstanov, kravatnih igelj, ženskih zapestnic, verižic in verižnih nabitov, nožev, britev, škarji, itd., itd.

Velika zaloga najnovnejših

NEW GEM SAFETY RAZORS

(varnostni brevit)

ktere najtopleje priporočamo vsem premogarjem, rudarjem, tovarniškim delavcem in vsem onim, kateri se ne znajo briti in ne ljubijo svoj denar dajati brivcem; v elegantnih šatuljah od \$2.00 dalje.

Grafofoni, fonografi, amateur-fotografski aparati, kamere itd., — Bogata zaloga godilnih instrumentov, ktere tudi na zahteve popravljamo.

Dopisuje se v vseh modernih jezikih. Za odgovore priplašati je znakmo za 2 centa.

INTERNATIONAL MANUFACTURING COMPANY,
P. O. Box 948, NEW YORK CITY, N. Y.

Matija Pogorelc,
prodajalec

UR, VERIŽIC, UHANOV,
murčkov iz reškega zlata in druge zlatnine.

BOGATA ZALOGA RAZNIH KNJIG.

Novi cenik knjig in zlatnine pošljem poštne prosto. Pište ponj.

Cene uram so naslednje:

Nikel ure 7 Jewels	\$6.—	Boss case 20 let garancije:
15 Jewels Waltham	\$9.—	16 Size 7 Jewels \$15.—
Srebrne ure z enim pokrovom	\$12.—	" 15 " \$18.—
Srebrne ure z 2 pokrovoma	\$16.—	Boss case 25 let garancije:
in višje.		16 Size 7 Jewels \$25.—
		" 17 " \$30.—

Opomba. Vse zlate ure so z dvojnim pokrovom. Kolesovje pri naštetih urah je Elgin ali Waltham, kakoršnega kdo želi. Blago pošljam po Express. Ve se moje blago je garantirano. Razprodajalcem knjig dajem rabat (popust) po pismenem dogovoru. Manji zneski naj se posljajo v poštnih znakih. Naslov v naročbo knjig je napraviti:

M. POGORELC, Box 226, Wakefield, Mich.

Naročila za ure in vse druge stvari pa naj se od sedaj naprej posljajo pod naslovom:

M. Pogorelc,
Care of B. Schuette,
52 State St., Chicago, Ill.

Hočeš razveseliti svojega moža?

Da! Dobro! Kupi ter postreži svojemu možu z lepim kosom pečenke, kakoršno dobis pri

Martin Geršič,
301 Northern Avenue, Pueblo, Colo.
Telefon: 439 Union.

Gовори se v vseh slovanskih jezikih. Priporoča se rojaki Martin Geršič, lastn.

Jacob Stonich,
89 E. Madison Street, Chicago, Ill.

Slika predstavlja srebrno uro za go spode, 18 Size Screw B navijk.

Cena uram:

Nikel ure	\$ 6.00
Srebrna ura	.....
Screw navijk	\$12.00
Srebrna ura	.....
z dvema pokrovima	\$13.00
Ako želite uro s 15. kamni, potem priložite \$2.00 navedenim cennam:	
Cena „Fahys Cases Goldfield“ jamčene za let:	
16 Size 7 kamnov \$15.00	
16 " 15 " \$18.00	
18 " 7 " \$14.00	
18 " 15 " \$17.00	
6 Size ura za darve	
7 kamnov \$14.00	

OPOMBA: Vse ure so najboljši delo Elgin in Waltham ter jamčene glede kakovosti.

Za obile naročbe se priporočam.

Jacob Stonich,
89 E. Madison Street, CHICAGO, ILL.

NAZNANOLO.

Slovensko podporno društvo sv. Alojzija št. 31. J. S. K. J. v Bradocku, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu, v dvorani Mr. Kečmajera, Rankin Pennsylvania.

Za tekče leti bili so izvoljeni sledči uradniki:

Ivan Germ, predsednikom, 1103 Cherry Alley, Bradock, Pa.; Matevž Kikil, podpredsednikom, 854 Cherry Alley, Bradock, Pa.; Jakob Knez, I. tajnikom, 1104 Cherry Alley, Bradock, Pa.; Anton Sotler, Box 142, II. tajnikom, Linhard, Pa.; Alojzij Horvat, blagajnikom, Box 154, Linhard, Pa.; Ivan Germ, zastopnikom.